

НАВЧАЛЬНО - НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
АГРОТЕХНОЛОГІЙ, СЕЛЕКЦІЇ ТА
ЕКОЛОГІЇ

ПДАУ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології

Кафедра селекції, насінництва і генетики

ІНСТИТУТ РОСЛИНИЦТВА ІМ. В.Я. ЮР'ЄВА НААН УКРАЇНИ

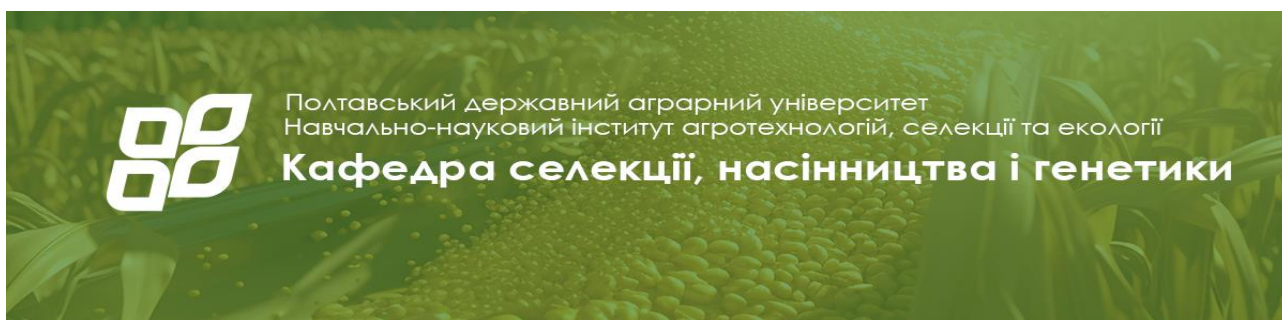
**МАТЕРІАЛИ ІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

**“СУЧАСНІ НАПРЯМИ ТА ДОСЯГНЕННЯ
СЕЛЕКЦІЇ І НАСІННИЦТВА
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР”**

м. Полтава, 31 березня 2025 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології
Кафедра селекції, насінництва і генетики

ІНСТИТУТ РОСЛИННИЦТВА ІМ. В.Я. ЮР'ЄВА НААН УКРАЇНИ

***СУЧАСНІ НАПРЯМИ ТА ДОСЯГНЕННЯ
СЕЛЕКЦІЇ І НАСІННИЦТВА
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР***

**МАТЕРІАЛИ ІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

31 березня 2025 р.

Четверик О.О., Баган А.В. ВИРОЩУВАННЯ МАЛОПОШИРЕНИХ ОВОЧЕВИХ КУЛЬТУР В УКРАЇНІ	78
Красовський В.В., Черняк Т.В., Гапон Ю.В., Шкура Т.В. ПОЛІПШЕННЯ КОЛЕКЦІЙНОГО ФОНДУ <i>ASIMINA TRILOBA</i> (L.) DUNAL В УМОВАХ ХОРОЛЬСЬКОГО БОТАНІЧНОГО САДУ	80
Філоненко С.В., Лисак В.М. ПІДБІР ОПТИМАЛЬНОГО ГІБРИДУ – ЗАПОРУКА МАКСИМАЛЬНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ БУРЯКІВ ЦУКРОВИХ	84
Бараболя О.В. РОЛЬ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ В РЕАЛІЗАЦІЇ БІОЛОГІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПШЕНИЦІ ЯРОЇ	87
Барат Ю.М., Баган А.В. ВПЛИВ НОРМИ ВИСІВУ НАСІННЯ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ СОРТІВ ЛЬОНУ ОЛІЙНОГО	90
Шевченко В.О., Поспєлова Г.Д., Коваленко Н.П. ХВОРОБИ М'ЯТИ ТА ЇХ ПОШИРЕННЯ В УКРАЇНІ	92
Четверик О.О., Маслівець О.В. ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ АМАРАНТУ В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	94
Баган А.В., Євлаш В.В. ВПЛИВ БІОПРЕПАРАТІВ НА ЯКІСТЬ НАСІННЯ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ	97
Четверик О.О., Микитенко А.О. ВИРОЩУВАННЯ ВІГНИ В УКРАЇНІ	99
Баган А.В., Словцова В.Д. ВПЛИВ ПОЗАКОРЕНЕВОГО ПІДЖИВЛЕННЯ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ПЕРЦЮ СОЛОДКОГО (<i>Capsicum annuum</i> L.)	101
Юрченко С.О., Кузьменко О.О. ВПЛИВ ПЕРЕДПОСІВНОЇ ІНОКУЛЯЦІЇ НАСІННЯ НА ФОРМУВАННЯ УРОЖАЙНОСТІ СОРТІВ АРАХІСУ (<i>ARACHIS HYPOGAEA</i> L.)	103
Шокало Н.С., Реутенко В.Є. ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ МІКОРИЗИ ЗА ВИРОЩУВАННЯ КУКУРУДЗИ	105
Четверик О.О., Мусієнко Н.О. БІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТА ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ РИЖІЮ В УМОВАХ ЦЕНТРАЛЬНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	108
Шакалій С.М., Маслівець О.В. ВПЛИВ ОРГАНІЧНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА НА ФОРМУВАННЯ ВРОЖАЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СОНЯШНИКА	111
Юрченко С.О., Тутка Т.О. ЕФЕКТИВНІСТЬ ПІДГОТОВКИ ПОСАДКОВОГО МАТЕРІАЛУ ЗА ВИРОЩУВАННЯ ЦИБУЛІ НА ПЕРО	113

4. Рижій – культура великих можливостей – Агробізнес сьогодні. *Агробізнес сьогодні*. URL: <https://agro-business.com.ua/agro/idei-trendy/item/18470-ryzhii-kultura-velykykh-mozhlyvostei.html>

5. Утеуш Ю.А. Рід рижій / Ю.А. Утеуш, М.Г.Лобас // Кормові ресурси флори України. К. 1996. С. 178.

6. Григорів Я.Я. Вплив строків сівби і технологій вирощування на врожайність рижію ярого на дерново-опідзолених ґрунтах Передкарпаття. *Збірник наукових праць [Інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків]*. 2012. Вип. 14. С. 279-282. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpicb_2012_14_79.

ВПЛИВ ОРГАНІЧНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА НА ФОРМУВАННЯ ВРОЖАЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СОНЯШНИКА

**Шакалій С.М., доцент кафедри рослинництва, к. с.-г. н., доцент
Маслівець О.В., здобувач ступеня вищої освіти бакалавр**

Полтавський державний аграрний університет МОН України

Органічне землеробство як метод агровиробництва, що базується на використанні природних ресурсів і принципів сталого розвитку, отримало широке поширення у всьому світі. Враховуючи високу потребу соняшника в елементах живлення, його вирощування в умовах органічного землеробства вимагає особливої уваги до правильного управління родючістю ґрунту, сівозміни, застосування органічних добрив і забезпечення рослин необхідними мікроелементами [1].

Однією з головних переваг органічного землеробства є покращення стану ґрунту. Органічне землеробство акцентує увагу на підтримці ґрунтових мікроорганізмів, використанні органічних добрив, таких як гній, компост, біогумус та сидерати, що сприяє збільшенню органічної речовини в ґрунті. Це веде до поліпшення його структури, водоутримуючої здатності та аерації. Соняшник, як культура, що потребує значної кількості води та поживних елементів, отримує переваги від покращеної структури ґрунту, оскільки це забезпечує більш рівномірне живлення кореневої системи та підвищує її стійкість до стресових умов, таких як посуха.

У органічному землеробстві важливим є збереження біорізноманіття, що дозволяє підвищити стійкість до шкідників і хвороб. Природні вороги шкідників, такі як різні види комах і птахів, а також використання біологічних засобів боротьби, значно знижують необхідність у застосуванні хімічних пестицидів. Це особливо важливо для соняшника, оскільки багато хвороб і

шкідників можуть спричиняти значні втрати врожаю, і безпека продукції є важливим фактором для органічного виробництва [2].

Ще однією значною перевагою органічного землеробства є зниження ризиків забруднення ґрунтів і вод хімічними добривами та пестицидами. Органічне виробництво сприяє збереженню здоров'я навколишнього середовища, що позитивно позначається на довгостроковій родючості ґрунтів. Крім того, органічне землеробство має потенціал для зменшення парникових газів, оскільки добре управлінні системи, що включають органічні добрива, зменшують викиди вуглекислого газу і заохочують поглинання вуглецю через збільшення органічної речовини в ґрунті.

Однак органічне землеробство має і свої недоліки, які можуть впливати на формування врожайного потенціалу соняшника. Одним із основних недоліків є необхідність більших витрат часу та ресурсів на підготовку ґрунту та внесення добрив.

Також важливим фактором є трудомісткість процесу застосування органічних добрив та ведення сівозміни, що потребує значних зусиль з боку агрономів та фермерів. У разі обмеженого доступу до органічних добрив, таких як гній чи компост, може бути важко забезпечити рослини всіма необхідними елементами живлення. Особливо це стосується великих господарств, де органічне землеробство може бути менш вигідним з економічної точки зору, оскільки витрати на виробництво органічної продукції можуть бути вищими через додаткові зусилля та витрати [1].

Іншим недоліком є ризик недостатнього забезпечення соняшника деякими мікроелементами, такими як бор, молібден, марганець або цинк, у разі дефіциту їх у ґрунті. Зазвичай у традиційному землеробстві ці елементи можна вводити за допомогою хімічних добрив, тоді як у органічному землеробстві їх потрібно забезпечувати за допомогою природних джерел або внесення мікродобрив, що може бути складним і потребує додаткових витрат.

Незважаючи на вищезгадані недоліки, органічне землеробство при вирощуванні соняшника має значний потенціал. Одним із найбільш ефективних підходів є застосування сівозміни, що допомагає підтримувати баланс між культурою та ґрунтом, уникати виснаження ґрунту та зменшувати ризик хвороб. Наприклад, після вирощування соняшника на певній площі можна вирощувати сидерати, які збагачують ґрунт азотом та іншими поживними елементами, що сприяє підвищенню родючості.

Застосування органічних добрив, таких як компост або гній, дозволяє не тільки збагачувати ґрунт, але й поліпшувати його структуру, що в свою чергу сприяє кращому розвитку кореневої системи соняшника. Органічні добрива сприяють збільшенню водоутримуючої здатності ґрунту, що є критично важливим для соняшника, особливо в умовах посушливих регіонів.

Також важливим є використання природних методів боротьби з шкідниками, таких як застосування біопрепаратів або стимуляція природних ворогів шкідників, що дозволяє знизити ризик розвитку хвороб та збільшити здоров'я рослин.

Отже, органічне землеробство має великий потенціал для підвищення врожайного потенціалу соняшника, забезпечуючи не тільки екологічну безпеку, але й довгострокову стабільність виробництва. Використання органічних добрив, сівозміни, біологічних методів боротьби з шкідниками та стимулювання розвитку кореневої системи сприяють отриманню високоякісного та стійкого врожаю. Проте, для досягнення максимальних результатів, необхідно враховувати всі фактори, які впливають на ефективність органічного землеробства, а також приймати до уваги деякі обмеження та недоліки цього підходу.

Список літературних джерел

1. Жуйков О.Г., Іванів М.О., Ревтьо О.Я., Бурдюг О.О. Агротехнологічні аспекти механічного захисту рослин від бур'янів за біологізації технології вирощування соняшника. *Аграрні інновації*. 2021. Вип. 5. С. 35–40.

2. Міллер Г. Органічне землеробство – це велика афера. *Агросвіт*. Київ, 2015. № 6. С. 42–43

ЕФЕКТИВНІСТЬ ПІДГОТОВКИ ПОСАДКОВОГО МАТЕРІАЛУ ЗА ВИРОЩУВАННЯ ЦИБУЛІ НА ПЕРО

Юрченко С.О., доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, к. с.-г. н., доцент

Тутка Т.О., здобувач ступеня вищої освіти бакалавр

Полтавський державний аграрний університет МОН України

Вирощування цибулі на перо – це ефективний, простий та якісний спосіб отримувати свіжу зелень протягом всього року. Вирощування можна здійснювати як в телицях так і у відкритому ґрунті.

Велику роль у вирощуванні цибулі на перо відіграє правильний вибір сорту та виду. Для вирощування в умовах захищеного ґрунту часто використовують цибулини гострих ріпчастих сортів та багатозачаткові сорти цибулі. Для того, щоб перевірити кількість зачатків, цибулину розрізають у поперечному напрямку. Один повноцінний зачаток є яскраво вираженим гніздом зеленого або жовтого кольору, яке розташовується відокремлено. Оптимальним посадковим матеріалом для вигонки можна вважати цибулю з кількістю зачатків від 4 до 6 [3].

Для того, щоб отримати ранній та дружній врожай необхідно правильно підготувати посадковий матеріал. Для цього спочатку проводять сортування,